

Cyfenw
Enwau Eraill

Rhif y Ganolfan

Rhif yr Ymgeisydd
0

TGAU

3300N10-1

A18-3300N10-1

**MATHEMATEG
UNED 1: HEB GYFRIFIANNELL
HAEN SYLFAENOL**

DYDD LLUN, 12 TACHWEDD 2018 – BORE

1 awr 30 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Ni chewch ddefnyddio cyfrifiannell yn yr arholiad hwn.
Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Cewch ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen barhad yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y dudalen barhad.

Cymerwch π fel 3.14.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Yng nghwestiwn **6**, bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol yn ysgrifennu.

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	5	
2.	2	
3.	2	
4.	1	
5.	1	
6.	5	
7.	2	
8.	3	
9.	2	
10.	3	
11.	3	
12.	2	
13.	2	
14.	6	
15.	5	
16.	4	
17.	4	
18.	3	
19.	3	
20.	1	
21.	6	
Cyfanswm	65	

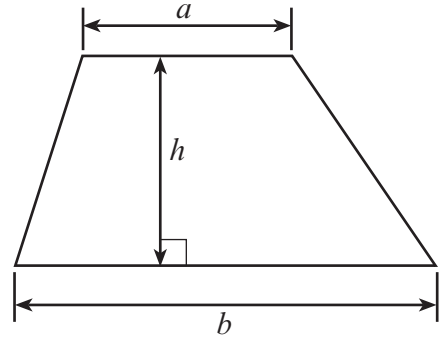
3300N101
01

NOV183300N10101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Sylfaenol

$$\text{Arwynebedd trapesiwm} = \frac{1}{2}(a + b)h$$

1. (a) Pa rif mae'n rhaid ei adio at 186 i wneud 324? [1]

.....

.....

.....

Y rhif yw .....

(b) Rhannwch 568 ag 8. [1]

.....

.....

.....

.....

(c) Adiwch 986 a 75. [1]

.....

.....

.....

.....

(ch) (i) Rhowch un o $+$, $-$, $\times$ neu $\div$ ym mhob bwllch yn y cyfrifiad isod i'w wneud e'n gywir. [1]

$$5 \dots\dots 3 \dots\dots 4 = 19$$

.....

.....

.....

(ii) Cyfrifwch $48 - 7 \times 5$. [1]

.....

.....

2. (a) Pa uned fetrig sydd orau i'w defnyddio i fesur y pellter rhwng Caerdydd a Manceinion?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir. [1]

milimetrau   cilometrau   metrau   litrau   centimetrau

- (b) Pa uned fetrig sydd orau i'w defnyddio i fesur màs rhywun?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir. [1]

cilogramau   gramau   tunelli metrig   cilometrau   miligramau

3. Mae Jo yn meddwl am rif.
Mae'r rhif rhwng 30 a 50.
Mae rhif Jo yn lluosrif 3.
Mae rhif Jo hefyd yn lluosrif 7.

Pa rif mae Jo yn meddwl amdano? [2]

.....

.....

.....

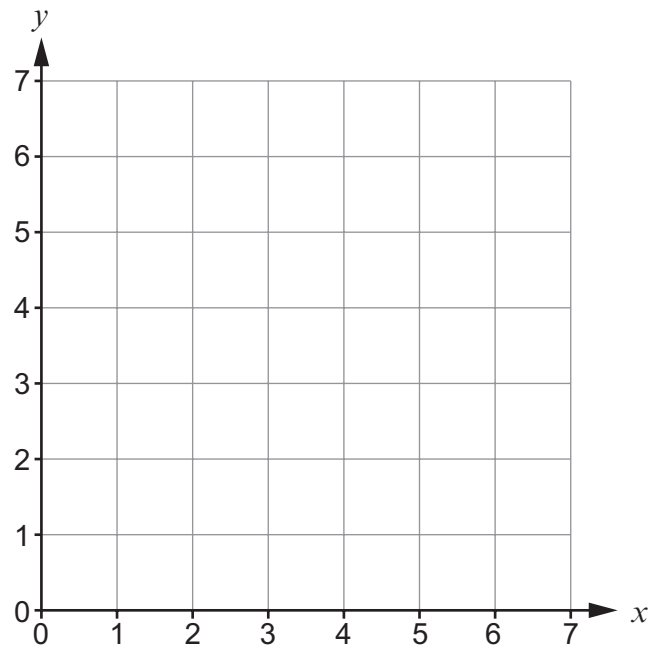
.....

Rhif Jo yw .....

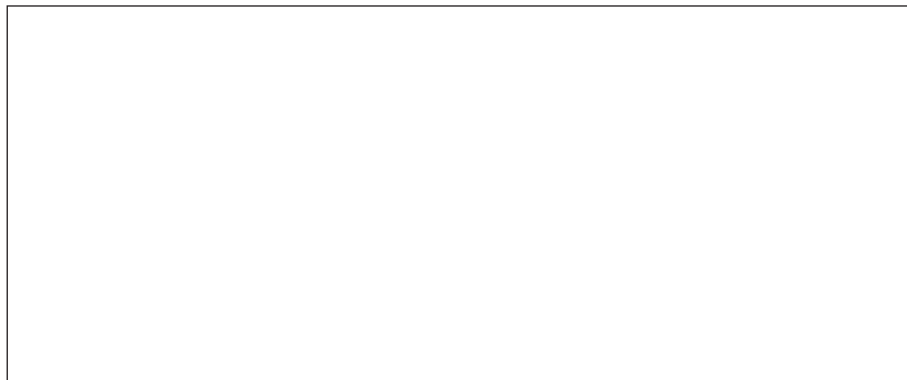
4. Ar y grid isod, plotiwch y pwynt A (4, 6).

[1]

5. Mesurwch hyd **croeslin** (*diagonal*) y petryal hwn.
Ysgrifennwch eich ateb yn y lle gwag priodol.

[1]

Hyd croeslin = ... cm

6. *Yn y cwestiwn hwn, cewch eich asesu ar ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb yn ysgrifennu.*

Mae taith yn cymryd 2 awr 35 munud.
Mae'r daith yn gorffen am 7 p.m.

Faint o'r gloch dechreuodd y daith?
Ysgrifennwch eich ateb yn ôl amser cloc 24-awr.
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3 + 2 TCY]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. (a) Ysgrifennwch 312 cm mewn metrau. [1]

.....

$$312 \text{ cm} = \dots\dots\dots \text{ m}$$

- (b) Ysgrifennwch 9.07 km mewn metrau. [1]

.....

$$9.07 \text{ km} = \dots\dots\dots \text{ m}$$

8. (a) Mae cardiau gan Mark. Mae rhif wedi'i ysgrifennu ar bob cerdyn.
Dyma gardiau Mark.
Mae'r rhif ar y cerdyn olaf ar goll.

3	4	3	5	4	7	3	4	
---	---	---	---	---	---	---	---	--

Ysgrifennwch rif ar y cerdyn olaf fel bod modd y rhifau hyn yn odrif.

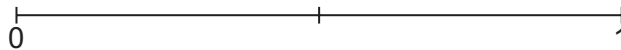
[1]

- (b) Mae gan Jane set wahanol o gardiau.
Dyma gardiau Jane.

2	2	4	7	9	15	15	21
---	---	---	---	---	----	----	----

Mae Jane yn dewis cerdyn ar hap o'i set hi o gardiau.
Ar y raddfa debygolrwydd isod, marciwch y pwyntiau A a B lle mae'r canlynol yn wir:

- (i) A yw'r tebygolrwydd bydd Jane yn dewis rhif sy'n llai na 10, [1]
- (ii) B yw'r tebygolrwydd bydd Jane yn dewis y rhif 15. [1]

9. (a) Cyfrifwch 9×0.4

[1]

.....

.....

.....

(b) Cyfrifwch $17.3 + 8.6$

[1]

.....

.....

.....

10. Pa un o'r symiau canlynol yw'r mwyaf?

- 15% o £600, NEU
- $\frac{1}{4}$ o £320

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

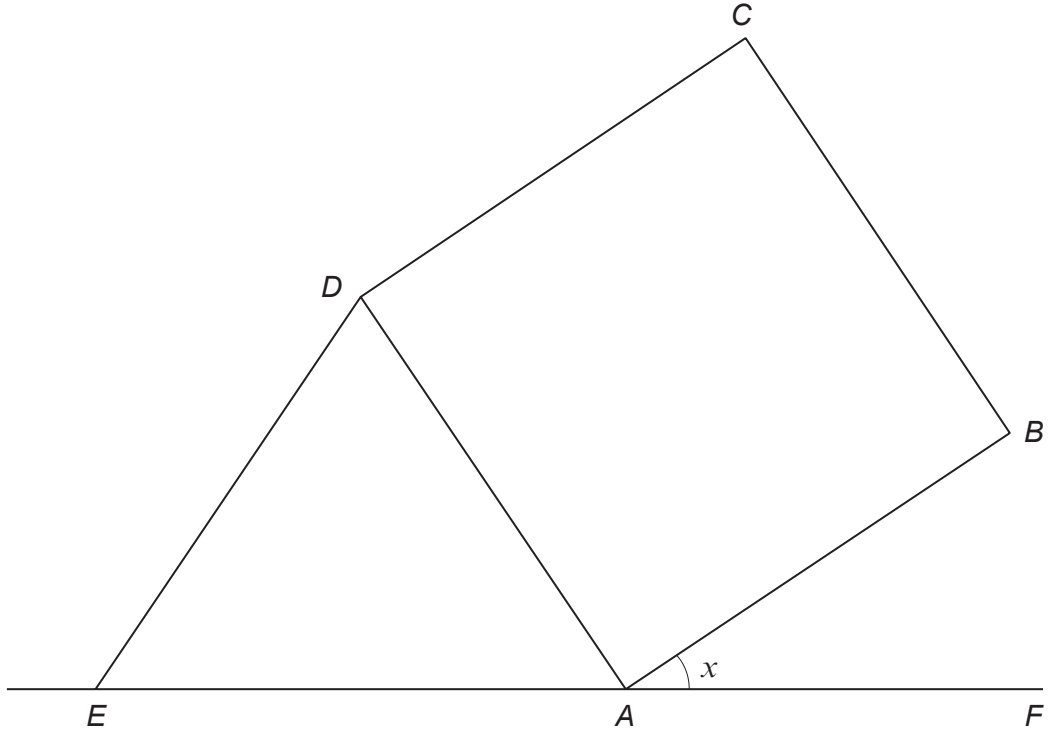
Y swm mwyaf yw £ .....

11. Yn y diagram isod,

- sgwâr yw $ABCD$,
- triongl hafalochrog yw ADE ,
- llinell syth yw EAF .

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Cyfrifwch beth yw maint ongl x .
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3]

.....

.....

.....

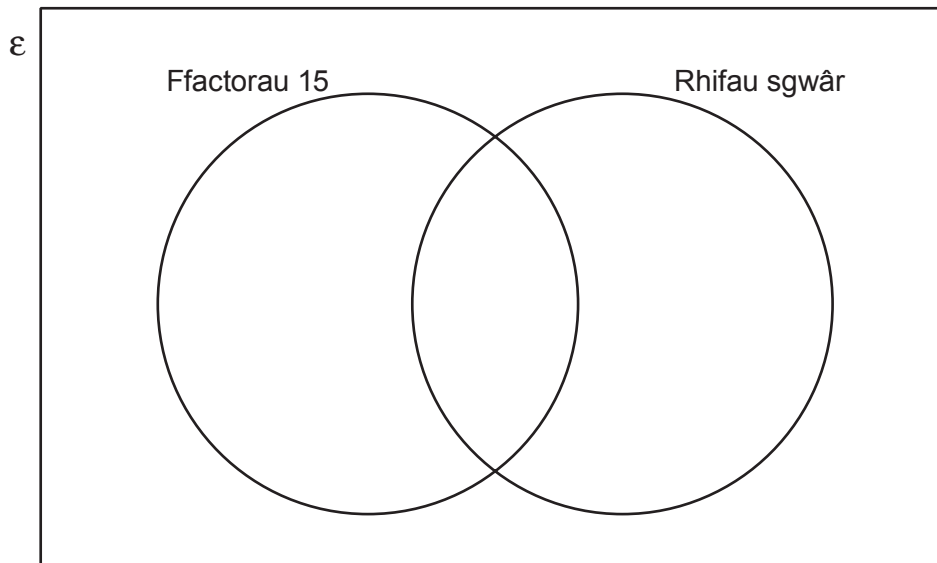
.....

$x = \text{.....}^\circ$

12. Rhowch y rhifau 1, 2, 3, 4, 5 yn y diagram Venn isod.

[2]

Lle gwag ar gyfer gwaith cyfrifo:

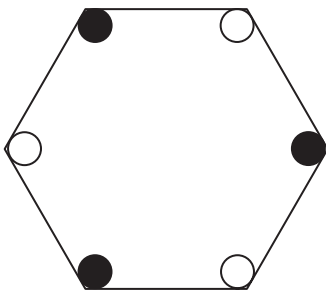
.....

.....

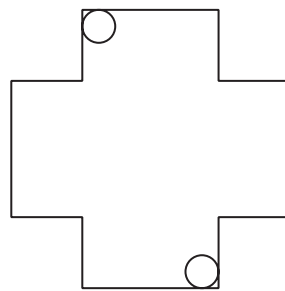
.....

13. Ysgrifennwch drefn y cymesuredd cylchdro ar gyfer pob un o'r canlynol.

[2]

.....

.....

14. (a) Symleiddiwch y mynegiad $15x - 2y - 7x - 4y$. [2]

.....

.....

(b) Datrysych yr hafaliad $2m - 7 = 12$. [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Cyfrifwch beth yw gwerth $5f + 3g$ pan mae $f = -4$ ac $g = 7$. [2]

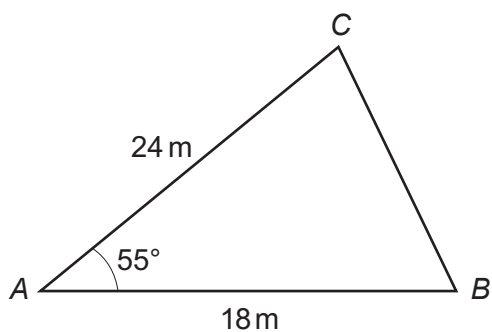
.....

.....

.....

15.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

- (a) Lluniadwch luniad manwl gywir wrth raddfa o'r triongl sydd i'w weld uchod. Defnyddiwch y raddfa:

[3]

1 centimetr yn cynrychioli 3 metr.

.....

.....

(b) Defnyddiwch eich lluniad wrth raddfa i gyfrifo hyd **gwirioneddol** yr ochr *BC*.
Rhowch eich ateb mewn metrau.

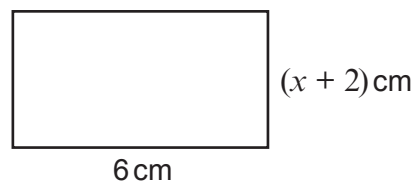
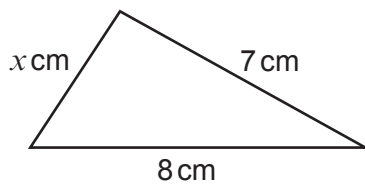
[2]

.....

.....

Hyd gwirioneddol *BC* = ... metr

16. Mae triogl a phetryal i'w gweld isod.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa

Perimedr y triogl yw 18 cm.

Cyfrifwch arwynebedd y petryal.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17. (a) Amcangyfrifwch yr ateb i $\frac{59 \times 301}{1997}$.

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[2]

.....

.....

.....

.....

(b) O wybod bod $341 \times 57 = 19\,437$, ysgrifennwch yr ateb i bob un o'r canlynol.

(i) 3.41×5.7

[1]

.....

(ii) $\frac{19\,437}{570}$

[1]

.....

.....

18. Mae blwch yn cynnwys 5 pêl unfath (*identical*) sydd â'r rhifau 1 i 5 arnyn nhw yn ôl eu trefn (*respectively*).

Mae un bêl yn cael ei dewis ar hap o'r blwch.

Mae rhif y bêl yn cael ei gofnodi ac mae'r bêl yn cael ei rhoi yn ôl yn y blwch.

Mae'r broses hon yn cael ei gwneud 75 o weithiau i gyd.

Faint o weithiau byddech chi'n disgwyl y bydd pêl ag **eilrif** arni yn cael ei dewis?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

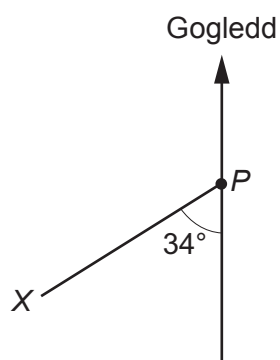
.....

.....

.....

19. (a)

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Beth yw cyfeiriant X oddi wrth y pwynt P ?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

146°

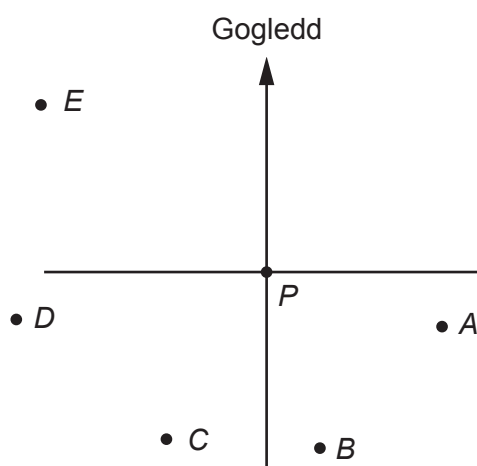
326°

214°

034°

234°

(b) Mae'r diagram isod yn dangos 6 pwynt ar fap. Mae'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa.

- (i) Mae llong yn hwylio o'r pwynt P ar gyfeiriant o 107° .
Mae'n hwylio tuag at un o'r 5 pwynt A , B , C , D neu E .
Pa un o'r 5 pwynt mae'r llong yn hwylio tuag ato?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

A

B

C

D

E

- (ii) Mae ail long yn hwylio o'r pwynt P am nifer o filltiroedd ar gyfeiriant o 070° .
Yna mae'n newid cyfeiriad ac yn hwylio ar gyfeiriant o 270° .
Mae'n bosibl i'r llong gyrraedd **dim ond un** o'r 5 pwynt A , B , C , D neu E .
Pa bwynt mae'r llong yn gallu ei gyrraedd?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

A

B

C

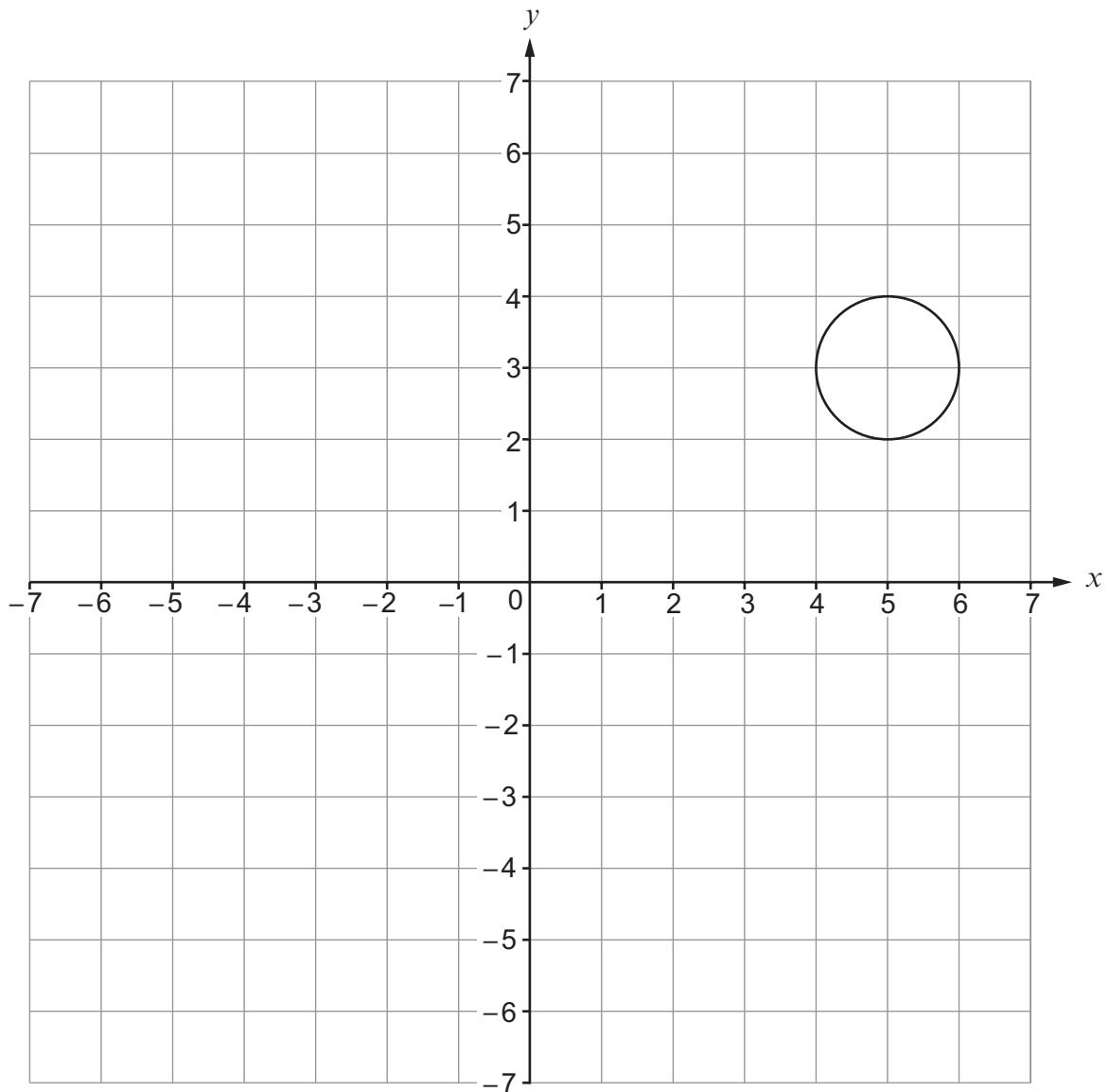
D

E

20. Mae'r cylch sydd i'w weld isod yn cael ei gylchdroi 90° yn wrthglocwedd o amgylch y tarddbwynt.

Beth yw cyfesurynnau canol y cylch yn ei safle newydd?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

(3, -5)

(-5, -3)

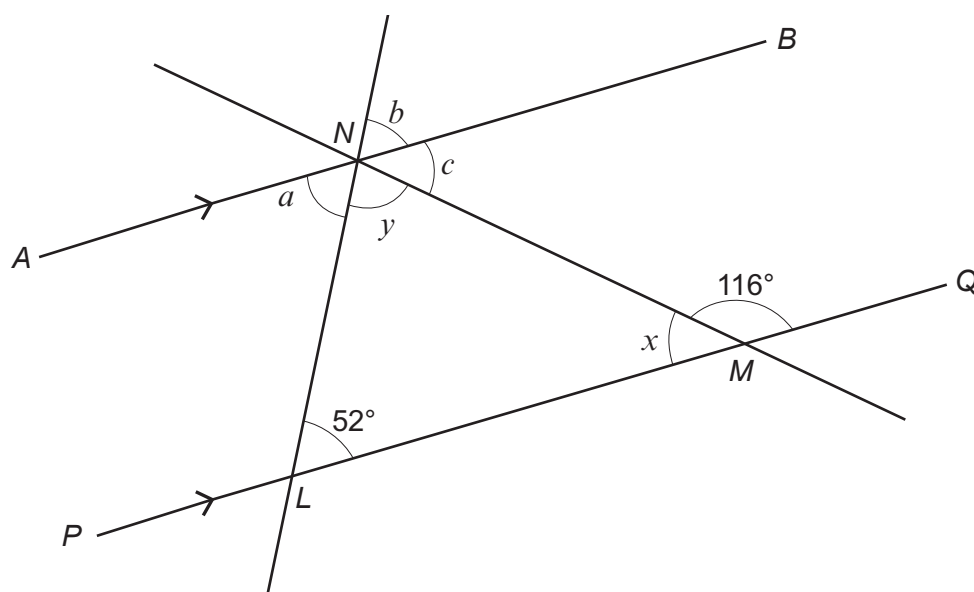
(-3, -5)

(-3, 5)

(3, 5)

21.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Mae'r llinell AB yn baralel i'r llinell PQ .

(a) Darganfyddwch beth yw maint pob un o'r onglau a , b ac c .

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

$$a = \text{.....}^\circ \quad b = \text{.....}^\circ \quad c = \text{.....}^\circ$$

- (b) Darganfyddwch beth yw maint pob un o'r onglau x ac y .
Trwy hyn rhowch enw arbennig y triongl LMN .

[3]

.....

.....

.....

.....

$$x = \text{.....}^\circ \quad y = \text{.....}^\circ$$

Enw arbennig y triongl LMN yw .....

DIWEDD Y PAPUR

